www.e-rara.ch

Plotini Platonicorum facile coryphæi Opervm Philosophicorvm Omnivm Libri LIV. In Sex Enneades Distribvti

Plotinus
Poliziano, Angelo
Dazzi, Andrea
Porphyrius

Basileæ, MDXXC. [1580]

Universitätsbibliothek Bern

Shelf Mark: MUE Gross O 44

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-74031

Plotini ennead. quartae, liber I. De essentia animae summatim.

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d’imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L’éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l’imprimerie jusqu’au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Quando verò animam diuiſibilem dicimus, non propriè, vt de corpore atq; etiam qualitate, ſed impropriè loquimur, intelligentes non quidem ſectam ſecundum corporis ſectiones vt qualitas, ſed accommodatam corpori mobili diuiſoq;, viresq; ſuas, & actus, & dona alijs membris aliter diſtribuere. Notabis interea molem formamq; corpoream, natura ſua penitus diſsipabilem, tum in nobis tum in mundo non poſſe aliter colligari, quàm ab anima, quæ non ſit æquè diuiſa, ſed in qualibet parte ſit tota. Item mundi animam quatenus in ſe multitudinem habet virium atque formarum, quodammodo mobilem eſſe accommodatam ad corpus mundi viuificandum: accommodatam inquam ab ipſa mente diuina immobili quidem omnino, habente tamen multitudinem in ſe formarum, quamuis non vſq; ad minima differentium ibi ſicut in anima differunt. Itẽ quatenus & in mente diuina primùm, & deinde in anima mundi regnat vnitas, vigetq; ſimplicitas eminens, inde ratione quadam intellectuali ſapienterq; omnia regi. Conclude quinq; hic rerum gradus: Ipſum bonum vnum in ſe tantum eſt, diuina mens, vnum, multa, anima tum mundi, tum noſtra vnum in ſe eſt, atq; multa. Qualitas formaq; corporea quælibet multa in ſe eſt & vnum: corporis ipſa moles non vnum iam ſecundum ſe, ſed multa cenſetur. Reliqua in Theologia (vt diximus) exponuntur.

LIBRORVM QVARTAE ENNEADIS PHILOSOPHI PLOTINI SERIES, MARSILIO FICINO INTERPRETE.

Primus liber de eſſentia animæ ſummatim.
Secundus de eſſentia animæ diſtinctius.
Tertius de dubijs animæ.
Quartus itẽ de dubijs animę.
Quintus iterũ de dubijs animæ, vel de viſione.
Sextus de ſenſu & memoria.
Septimus de immortalitate animæ.
Octauus de deſcenſu animæ in corpora.
Nonus vtrum omnes animæ ſint vna anima.

ΠΛΩΤΙΝΟΥ

ΕΝΝΕΑΔΟΣ Δ, ΛΟΓΟΣ Α.

PLOTINI

ENNEAD. QVARTAE, LIBER I.

ΠΕΡΙ οὐσίας ψυχῆς.

De eſſentia animæ ſummatim.

Intellectus primus eſt eſſentia prima, à quo & in quo ſunt ſemper intellectus alij. Item quomodo anima ſit indiuidua ſimul atq; diuidua.

A IN mundo intelligibili regnat eſſentia vera, cuius præſtantiſsimum eſt intellectus: animæ autem & illic adſunt, inde nanque venerunt & hũc in mundum. Ille quidem mundus animas habet B abſque corporibus: hic autem iam corporibus inſitas diuiſasque per corpora. Illic ſanè ſimul eſt intellectus omnis, neque diſcretus neq; diuiſus: ſimul & vno in mundo ſunt animæ, nec ex vllis locorum interuallis diſtantiam patiuntur. Intellectus igitur indiſcretus indiuiſusque eſt ſemper, ſed anima illic quidem indiſcreta indiuiſaque viuit: habet vero naturam diuiſionis cuiuſdam capacem.

ΕΝ τῷ κόσμῳ τῷ νοητῷ ἡ ἀληθινὴ οὐσία. νοῦς, τὸ ἄριστον αὐτοῦ: ψυχαὶ δὲ κἀκεῖ. ἐκεῖθεν γὰρ καὶ ἐνταῦθα. κἀκεῖνος ὁ κόσμος, ψυχὰς ἄνευ σωμάτων ἔχει. οὗτος δὲ, τὰς ἐν σώμασι γινομένας καὶ μερισθείσας τοῖς σώμασιν: ἐκεῖ δὲ ὁμοῦ μὲν νοῦς πᾶς καὶ οὐ διακεκριμένος, οὐδὲ μεμερισμένος. ὁμοῦ δὲ πᾶσαι ψυχαὶ, ἐν ἑνὶ τῷ κόσμῳ, οὐκ ἐν διαστάσει τοπικῇ. νοῦς μὲν οὖν ἀεὶ ἀδιάκριτος, καὶ οὐ μεριστὸς: ψυχὴ δὲ ἐκεῖ ἀδιάκριτος καὶ ἀμέριστος: ἔχει δὲ φύσιν μερίζεσθαι.

καὶ γὰρ ὁ μερισμὸς αὐτῆς, τὸ ἀποστῆναι, καὶ ἐν σώμασι γίνεσθαι: μεριστὴ οὖν εἰκότως περὶ τὰ σώματα λέγεται εἶναι, ὅτι οὕτως ἀφίσταται, καὶ μεμέρισται. πῶς οὖν καὶ ἀμέριστος; οὐ γὰρ ὅλη ἀπέστη, ἀλλ' ἔστι τι αὐτῆς οὐκ ἐληλυθὸς, ὃ οὐ πέφυκε μερίζεσθαι. τὸ οὖν ἐκ τῆς ἀμερίστου, καὶ τῆς περὶ τὰ σώματα μεριστῆς ταὐτὸν, τῷ ἐκ τῆς ἄνω καὶ κάτω οὔσης, καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἐξημμένης, ῥυείσης δὲ μύχρι τῶνδε, οἷον γραμμῆς ἐκ κέντρου. ἐλθοῦσα δὲ ἐνθάδε, τούτῳ τῷ μέρει ὁρᾷ, ὡς καὶ αὐτῷ τῷ μέρει σώζει τὴν φύσιν τοῦ ὅλου. οὐδὲ γὰρ ἐνταῦθα μόνον μεριστὴ, ἀλλὰ καὶ ἀμέριστος. τὸ γὰρ μεριζόμενον αὐτῆς, ἀμερίστως μερίζεται. εἰς ὅλον γὰρ τὸ σῶμα δοῦσα αὑτὴν, καὶ μὴ μερισθεῖσα, τῷ, ὅλη εἰς ὅλον ἐν παντὶ εἶναι μεμέρισται.

A Eius namq; partitio eſt, illinc abeſſe atq; diſtare, corporibusq; coniungi: quapropter non iniuria eſſe dicitur circa corpora diuiſibilis. Ita enim abeſt & diſtat, partitionemq; nonnullam admittit. quodam modo igitur etiam impartibilis eſt. Nō enim illinc tota diſcedit, ſed etiam ſupereſt ipſius aliquid, quod ad inferiora non venit, cuius natura nullam ſubire poteſt partitionem. Quod igitur in Timæo dicitur, animá eſſentia quadam indiuidua & quadá circa cor-
B pora diuiſibili eſſe compoſitam, idem eſt, atque ſi diceretur, animam eſſentia quadam conſtare, partim quidem apud ſuperos permanente, partim verò ad inferiora vergente, quę quidem ſimul & inde pendeat, & ſe interim ad hæc vſq; propaget, non aliter quàm ex centro linea protēdatur. Ad hæc verò profecta hac inſuper parte, euidenter totius ſeruat naturam: nam & hic non ſolùm partibilis eſt, ſed etiam impartibilis: ſiquidem quod in ipſa diuiſum in partes dicitur, modo quodam indiuiſo eſt diuiſum. Per totum enim ſe corpus fundens, nec diuiſa quidē ex eo quod tota eſt per totum, interim ex eo quod in toto eſt dicitur eſſe diuiſa.

ΠΛΟΤΙΝΟΥ
ΕΝΝΕΑΔΟΣ Δ,
ΛΟΓΟΣ Β.

PLOTINI
ENNEAD· QVARTAE,
LIBER II.

ΠΕΡῚ οὐσίας ψυχῆς, ὃς πρὸ πάντων τῶν περὶ ψυχῆς λόγων ὀφείλει ἀναγινώσκεσθαι.

De eſſentia animæ.

ΤΗ'Ν τῆς ψυχῆς οὐσίαν τίς ποτ' ἐστὶ ζητοῦντες, σῶμα οὐδὲν αὐτὴν δείξαντες εἶναι, οὐδὲ ἐν ἀσωμάτοις αὖ ἁρμονίαν: τό, τε τῆς ἐντελεχείας οὔτε ἀληθὲς οὕτως ὡς λέγεται, οὔτε δηλωτικὸν ὂν τοῦ τί ἐστιν ἀφέντες: καὶ μὴν τῆς νοητῆς φύσεως εἰπόντες καὶ τῆς θείας μοίρας εἶναι, τάχα μὲν ἄν τι σαφὲς εἰρηκότες εἴημεν περὶ τῆς οὐσίας αὐτῆς. ὅμως γε μὴν, προσωτέρω χωρεῖν βέλτιον. τό, τε μὲν οὖν διῃροῦμεν, αἰσθητῇ καὶ νοητῇ φύσει διαστελλόμενοι, ἐν τῷ νοητῷ τὴν ψυχὴν τιθέμενοι. νῦν δὲ, κείσθω μὲν, ἐν τῷ νοητῷ, κατ' ἄλλην δὲ ὁδὸν τὸ προσεχὲς τῆς φύσεως αὐτῆς μεταδιώκωμεν. λέγομεν δὴ, τὰ μὲν, πρώτως εἶναι μεριστὰ, καὶ τῇ αὐτῶν φύσει σκεδαστά: ταῦτα δὲ εἶναι, ὧν οὐδὲν μέρος * ταὐτόν ἐστιν, οὔτε ἄλλῳ μέρει, οὔτε τῷ ὅλῳ: τό, τε μέρος αὐτῶν, ἔλαττον εἶναι δεῖ τοῦ παντὸς καὶ ὅλου. ταῦτα δέ ἐστι, τὰ αἰσθητὰ μεγέθη

* ταῦτ' ἐστιν.

A SI quærētes quæ'nam animæ eſſentia ſit, oſtenderimus eam neq; corpus eſſe, neque rurſum in rebus incorporeis harmoniá: item qđ dicitur de endelechia, id eſt, actu quodam perfectioneque corporis prætermiſerimus, quaſi (vt verba ſonant) minimè verum, neq; quid ipſa anima ſit declarans.
B Præterea ſi affirmauerimus eam naturæ intelligibilis eſſe ſortisque diuinæ, forſan manifeſti nonnihil de huius eſſentia in medium adduxerimus: attamen operæ pretium eſt vlterius progredi. Iam igitur per ſenſibilem & intelligibilem naturam facta ſit diſtributio, animaque ipſa in mundo intelligibili fuerit collocata, in præſentia verò poſita quidem ſit in eo mundo, ſed alia quadam via huius naturæ proprium indagemus. Dicimus itaque alia
C quidem eſſe primò diuiſibilia, & ſuapte natura diſſipationi ſubiecta: talia verò eſſe, quorum pars nulla idem eſt vel alteri parti vel toti, & in quibus pars neceſſariò minor eſt omni atq; toto. Talia vtiq; ſunt ſenſibiles magnitudines

Neceſſe eſt animam eſſe mediam inter intellectum diuinum & corporis qualitatem. Item animam eſſe in qualibet corporis parte totam. rurſum de gradibus vniuerſi.